

ІВАНЕНКО ВЛАДИСЛАВ, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАННЯ ПРОДОВОЛЬСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ

У сучасному світі система управління ланцюгами постачання продовольства є критично важливою для забезпечення стабільності і безпеки суспільства. Вона забезпечує не тільки ефективне постачання продуктів харчування від виробників до споживачів, але і здатність адаптуватися до непередбачуваних кризових умов [1]. У кризових ситуаціях ця система стає ще важливішою, оскільки нестабільність може загрожувати як якості продовольства, так і його доступності.

Ланцюг постачання продовольства - це складний механізм, що включає виробництво, обробку, зберігання, транспортування і розподіл продовольчих товарів. Він взаємодіє з безліччю факторів, таких як кліматичні умови, економічна ситуація, політичні рішення і соціальні потреби [2]. Коли ці фактори змінюються в умовах кризи, система постачання може бути серйозно порушена, що вимагає оперативного і зваженого підходу до управління.

Одна з основних проблем в управлінні ланцюгами постачання під час кризи - це забезпечення стабільності постачання в умовах високого рівня невизначеності [3]. Кризові ситуації, такі як природні катастрофи, політичні конфлікти або епідемії, можуть призвести до раптових змін у попиті та пропозиції, що вимагає швидкого реагування. Для успішного управління необхідно мати чіткий план дій, який включає альтернативні джерела постачання і способи швидкої адаптації до нових умов [4]. Наприклад, в разі природних катастроф або пандемій важливо мати резерви продовольства і механізми для їх швидкого розподілу.

Крім того, важливим аспектом є ефективна комунікація між усіма учасниками ланцюга постачання. У кризових умовах недостатність інформації або її перекручування можуть призвести до паніки та неефективного використання ресурсів [4]. Тому налагодження чіткої комунікації між постачальниками, дистриб'юторами, ритейлерами і споживачами є ключовим елементом успішного управління в умовах нестабільності.

Технологічні інновації також грають важливу роль в управлінні ланцюгами постачання в кризових умовах. Системи моніторингу та аналітики, що використовують великі дані і штучний інтелект, дозволяють передбачати потенційні проблеми і своєчасно реагувати на них [1]. Наприклад, прогнози погоди, моніторинг запасів і автоматизовані системи управління допомагають в управлінні запасами і зменшенні ризиків, пов'язаних з можливими порушеннями постачання.

Однак, навіть найсучасніші технології не можуть замінити людський фактор. Управлінці ланцюгів постачання повинні бути готові до швидких змін і

рішень в умовах стресу. Це включає в себе як навички стратегічного планування, так і здатність приймати оперативні рішення, що дозволяють забезпечити безперебійність постачання продовольства навіть у найскладніших умовах [4]. Управління ланцюгами постачання продовольства в кризових умовах потребує впровадження специфічних стратегій, які допомагають забезпечити стабільність постачання та ефективно реагувати на непередбачувані ситуації.

По-перше, однією з основних стратегій є розвиток планів з управління кризами, що передбачають сценарії для різних видів криз. Це означає, що організації повинні розробити детальні плани для можливих надзвичайних ситуацій, таких як природні катастрофи, економічні кризи або епідемії. Такі плани включають в себе як короткострокові, так і довгострокові заходи, що дозволяють швидко переключатися з однієї стратегії на іншу в залежності від обставин [4]. Іншим важливим аспектом є створення резервів і запасів продовольства. Під час кризи звичайні канали постачання можуть бути порушені, тому наявність стратегічних запасів може стати рятівним фактором [2]. Резерви дозволяють знизити ризики, пов'язані з перебоями в постачанні та забезпечити стабільність у найбільш критичний період.

Таким чином, система управління ланцюгами постачання продовольства в кризових умовах є складним і багатогранним процесом, що вимагає інтеграції планування, комунікації, технологій і людського управління. Ефективність цієї системи визначається здатністю адаптуватися до змін і забезпечувати стабільність, яка є ключовою для підтримання продовольчої безпеки та соціальної стабільності в будь-якій кризовій ситуації.

Список використаних джерел:

1. Bobrovska N., Sukhorukova A., Burkovska A. Transformation Processes of the Business Environment in the Context of European Integration of Ukraine. *Modern Economics*. 2022. №34. P. 13-20. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-02)
2. Shebanina, O., Burkovska, A., Lunkina, T., & Burkovska, A. Global aspects of food security in the world: economic dimensions. *Modern Economics*. 2023. №38. P. 178-185. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-27).
3. Shebanina O., Burkovska A. Approaches to the Installation of the Subsistence Level in the Context of the Food Security in Ukraine. *Journal of Economics and Management Sciences*. 2018. Vol. 1. No. 2: 122–128. <https://doi.org/10.30560/jems.v1n2p122>.
4. Shebanina, O., Burkovska, A., Lunkina, T., & Burkovska, A. The aspects of food security formation in the context of epidemiological restrictions in the USA. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2022. 26(1), 19-29. DOI: [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-2](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-2)

